

**Ηθική προσέγγιση,
στερεότυπα,
προκαταλήψεις και
διακρίσεις.**

Ευρωπαϊκοί κανονισμοί

Περιεχόμενα

Συμμετέχοντες.....	1
Ηθική και κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς.....	2
Συμμετέχοντες.....	3
Άτομα με αναπηρίες	4
Εκπαίδευση ενηλίκων	5
Ηθική προσέγγιση των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση ενηλίκων-τι σημαίνει;	6
Συμμετέχοντες.....	8
Η στάση της κοινωνίας απέναντι στα ΑμεΑ στο πέρασμα της ιστορίας	9
Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες	12
Ικανότητες των ατόμων με αναπηρίες	13

Ευελιξία προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων..	15
Συμμετέχοντες.....	17
Σtereότυπα, προκαταλήψεις και διακρίσεις,.	18
Στάσεις.....	19
Σtereότυπα	21
Προκατάληψη.....	23
Διακρίσεις.....	24
Άτομα με αναπηρίες.....	26
Τι μπορούμε να κάνουμε για να μειώσουμε τον αντίκτυπο των προκαταλήψεων και να περιορίσουμε τις διακρίσεις;	28
Συμμετέχοντες.	29
Ευρωπαϊκοί κανονισμοί και οδηγίες	30
Διεθνή κείμενα.....	31

Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών	32
Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών: Άρθρο 14	33
Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες	35
Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες : Άρθρο 2	36
Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες : Άρθρο 24	37
Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες : Άρθρο 24, Παράγραφος 3	39
Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες: Άρθρο 24, Παράγραφος 5	41

Οδηγία (ΕΕ) 2016/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου	42
Για εμφάνιση: Νοητικές αναπηρίες	45

Συμμετέχοντες

Γνωρίζετε τι είναι η ηθική και τι σχέση έχει με την κοινωνική συμπεριφορά και τους κανόνες της; Είναι το ίδιο πράγμα ή είναι ανεξάρτητα; Συζητείστε!

Ηθική και κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς

Η ηθική είναι ένας κλάδος της φιλοσοφίας που αφορά το σύστημα αξιών του ατόμου και της κοινωνίας, τι θεωρείται σωστό ή λάθος, τα κριτήρια και τους κανόνες που ορίζουν την κοινωνική συμπεριφορά και πώς διαμορφώνονται.

Η ηθική συχνά αφορά άγραφους κανόνες, ένα σύστημα αξιών και συμπεριφορών που τα μέλη μιας κοινωνίας θεωρούν ως ενάρετους. Οι κοινωνικές σχέσεις και οι πράξεις της κοινότητας διαμορφώνονται με βάση αυτούς τους κανόνες. Οι κανόνες αυτοί δεν ισχύουν πάντα απόλυτα και ανεξάρτητα, και η παραβίασή τους δεν έχει απαραίτητα νομικές συνέπειες.

Συμμετέχοντες

Ποιοι θεωρούνται άτομα με αναπηρίες;
Συζητείστε!

Άτομα με αναπηρίες

~~DISABILITY~~

Ως άτομα με αναπηρία νοούνται άνθρωποι που έχουν μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, διανοητικές ή αισθητηριακές δυσχέρειες, οι οποίες, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, μπορεί να παρεμποδίζουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τους άλλους (ΟΗΕ, 2006).

Ο όρος "άτομο με αναπηρία" έχει νομική βάση και η νομοθεσία ορίζει σαφώς τον βαθμό και το είδος της αναπηρίας που απαιτείται για την απόκτηση της ιδιότητας του ατόμου με αναπηρία.

Επιπλέον, η εν λόγω ιδιότητα συνδέεται με άλλα νομικά επακόλουθα, όπως αποζημιώσεις, μορφές υγειονομικής περίθαλψης υπηρεσίες, προτεραιότητα στην απασχόληση, κ.λπ.

Εκπαίδευση ενηλίκων

Ο όρος "δια βίου εκπαίδευση" δηλώνει τη
συνεχώς αυξανόμενη απαίτηση της
σύγχρονης κοινωνίας για συνεχή μάθηση
σε όλες τις φάσεις της ζωής.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η εντολή,
προνόμιο της σύγχρονης κοινωνίας, που
εδράζεται σε νομική βάση, ότι κάθε άτομο
έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση.

Ηθική προσέγγιση των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση ενηλίκων - τι σημαίνει;

Η ηθική προσέγγιση των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση ενηλίκων είναι μια προσέγγιση που τα μέλη της κοινωνίας αντιλαμβάνονται ως ηθική (άρα ως σωστή και πρέπουσα). Ο ορισμός της ηθικής καθορίζεται για κάθε μεμονωμένη κατάσταση ξεχωριστά.

Η ηθική είναι ένας φιλοσοφικός κλάδος, και ο ορισμός της ηθικής εξαρτάται από την κοινωνία. Ωστόσο, όταν μια συμπεριφορά αντίθετη με τους κανόνες της προκαλεί ουσιαστική βλάβη σε ένα μέλος αυτής της κοινωνίας, τότε συνήθως επιδιώκεται η ενσωμάτωση της συμπεριφοράς αυτής στη νομοθεσία: η παράβαση του κανόνα θα έχει συγκεκριμένες συνέπειες για τον παραβάτη

Οι πράξεις των ατόμων εξαρτώνται από τους ηθικούς κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς αλλά και από τον νόμο, κι ο νομοθέτης πρέπει να μεριμνήσει ώστε όλα τα μέλη της κοινωνίας να προστατεύονται εξίσου

Συμμετέχοντες

Θα πρέπει να αναμένεται η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση ενηλίκων; Θα πρέπει να επιτρέπεται η ένταξή τους στην εκπαίδευση ενηλίκων;

Η στάση της κοινωνίας απέναντι στα ΑμεΑ στο πέραςμα της ιστορίας

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η στάση της κοινωνίας απέναντι στα άτομα με αναπηρία αλλάζει στο πέραςμα της ιστορίας. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα ΑμεΑ, δείχνει και τις διαφορετικές προσεγγίσεις και αντιλήψεις για την αναπηρία.

Σύμφωνα με το φιλεύσπλαχνο (ή το θρησκευτικό) πρότυπο, ένας άνθρωπος με αναπηρία είναι θύμα. Το άτομο με αναπηρία θεωρείται ανίκανο να ζήσει ανεξάρτητα και να φροντίσει τον εαυτό του. Η αναπηρία θεωρείται έλλειμμα και τα άτομα, ανάλογα με τον τύπο της, παρουσιάζονται ως ανίκανα να σπουδάσουν, να εργαστούν και να συμμετάσχουν σε συνηθισμένες δραστηριότητες της καθημερινής ζωής.

Θεωρείται ότι έχουν ανάγκη από
φιλανθρωπική βοήθεια,
ιδρύματα, ειδικά σχολεία κ.λπ. Λόγω
της παρεμβατικότητας της αντίληψης
αυτής, μερικές φορές τα ίδια τα άτομα
με αναπηρία αρχίζουν να σκέφτονται
με αυτόν τον τρόπο και αισθάνονται
"αδύναμα", έστω και αν αυτό δεν είναι
αλήθεια.

Το ιατρικό ή γενετικό μοντέλο
επικεντρώνεται στις ιατρικές
ιδιαιτερότητες ενός ατόμου, στην
δυσλειτουργία του, θεωρώντας το
άτομο ως αντικείμενο κλινικής
παρέμβασης, δηλαδή ως ένα
πρόβλημα που απαιτεί διόρθωση και
αποκατάσταση.

Σύμφωνα με το ιατρικό μοντέλο, τα
άτομα με αναπηρία κατηγοριοποιούνται
ιατρικά και το άτομο θεωρείται ότι είναι το
πρόβλημα, δηλαδή ένα άτομο με
αναπηρία θεωρείται ότι χρειάζεται ιατρική
βοήθεια για να ενταχθεί στην κοινωνία.

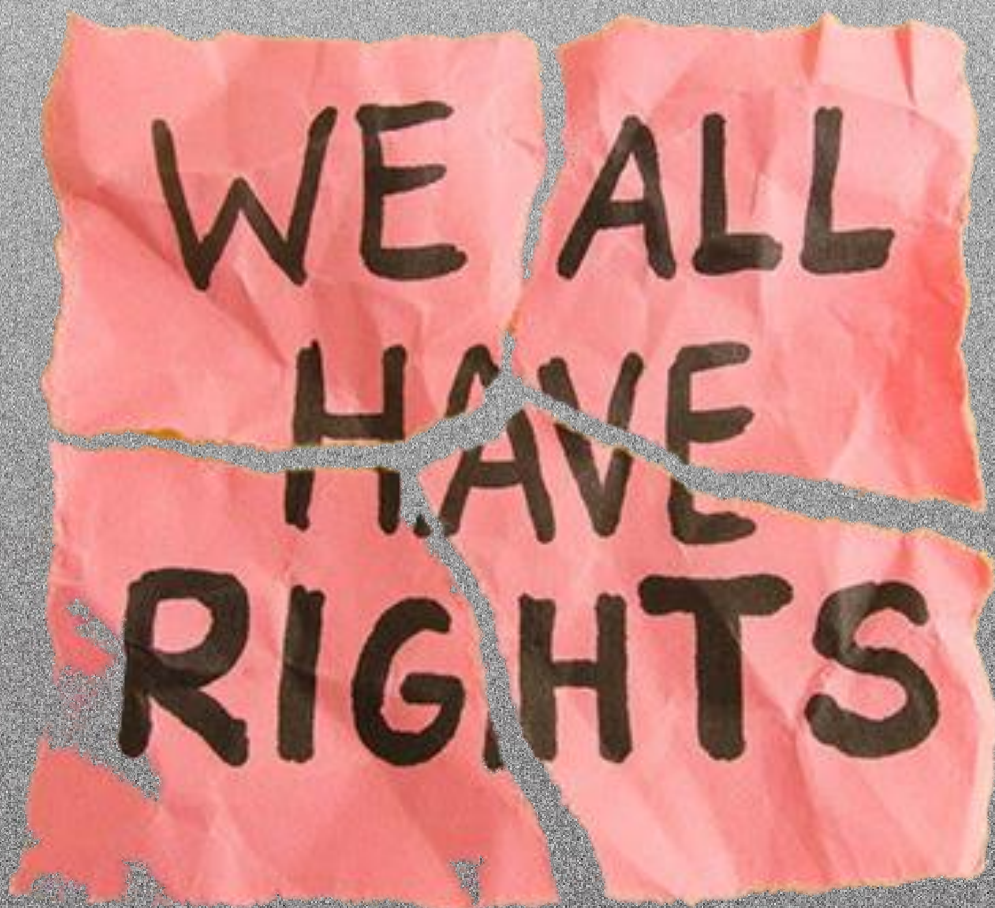
Με την ανάπτυξη της κοινωνίας, το
μοντέλο αυτό αντικαταστάθηκε από το
κοινωνικό μοντέλο, επειδή χαρακτηρίζει
τα άτομα ανάλογα με τις αναπηρίες τους.

Σύμφωνα με το κοινωνικό μοντέλο, το άτομο τοποθετείται στο επίκεντρο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων όταν λαμβάνει αποφάσεις για τον εαυτό του και τονίζεται ότι το πρόβλημα έγκειται στην κοινωνική δομή και όχι στο άτομο.

Το μοντέλο αυτό επισημαίνει πως η στάση της κοινωνίας, η άγνοια, οι προκαταλήψεις και οι φόβοι θέτουν τα άτομα με αναπηρία σε μειονεκτική θέση, δηλαδή πως τα κοινωνικά εμπόδια δημιουργούν διακρίσεις σε βάρος τους.

Επομένως, το πρόβλημα δεν είναι οι όποιοι ατομικοί περιορισμοί, αλλά μάλλον η αποτυχία της κοινωνίας να θεσπίσει τα κατάλληλα μέτρα που θα οδηγούσαν στην πλήρη ένταξη των ατόμων με αναπηρία στο κοινωνικό περιβάλλον.

Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες

Βασικά έγγραφα που καθορίζουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων είναι η Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος ορίζει σαφώς ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση, και η Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, η οποία προβλέπει συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται προκειμένου να εξασφαλιστεί το δικαίωμα στην εκπαίδευση για τα άτομα με αναπηρία.

Ικανότητες των ατόμων με αναπηρίες

Οι ικανότητες και οι δυσκολίες των ατόμων με αναπηρία είναι τόσο διαφορετικές όσο και οι διαταραχές και οι ασθένειες που έχουν τα άτομα αυτά, σε συνάρτηση με όλα τα υπόλοιπα γνωρίσματα που διαφοροποιούν τους ανθρώπους.

Είναι σαφές, επομένως, ότι το φάσμα των ικανοτήτων των ατόμων με αναπηρία είναι εξαιρετικά ευρύ και είναι αδύνατο να προβλεφθεί αποκλειστικά με βάση τις πληροφορίες που αφορούν το θέμα της αναπηρίας του εν λόγω ατόμου.

Κάθε άτομο αντιπροσωπεύει μια σύνθετη εξίσωση σωματικών και ψυχολογικών χαρακτηριστικών, και για ένα άτομο με αναπηρία, η εξίσωση αυτή γίνεται ακόμη πιο περίπλοκη λόγω της ιδιαιτερότητας που παρουσιάζουν ο τύπος και ο βαθμός της αναπηρίας του.

Τέλος, εξαιτίας όλων όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, είναι εξαιρετικά σημαντικό να προσεγγίζουμε το άτομο με αναπηρία ως ένα ανθρώπινο ον που έχει ένα μοναδικό σύνολο χαρακτηριστικών και ικανοτήτων..

Ευελιξία προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων

Η ευελιξία των παρόχων υπηρεσιών
εκπαίδευσης ενηλίκων είναι μια
σημαντική πτυχή που καθορίζει τη
δυνατότητα συμμετοχής ενός
διευρυμένου κοινού.

Συστάσεις για παρόχους εκπαιδευτικών
υπηρεσιών για ενήλικες:

- Να είστε ανοιχτοί στη
διαφορετικότητα κατά τη δημιουργία
και υλοποίηση του προγράμματος
- Δείχνετε ρητά και έμπρακτα τη
θέληση προσαρμογής σας στην εν
λόγω διαφορετικότητα
- Συμπεριλάβετε στη διαδικασία
προσαρμογής όλους τους
ενδιαφερόμενους φορείς της
εκπαιδευτικής διαδικασίας

Οι συνθήκες υλοποίησης του προγράμματος μπορεί να αλλάξουν και είναι δύσκολο να προβλεφθούν πλήρως. Το κλειδί είναι να είστε ευέλικτοι στην εφαρμογή σας, να αναζητάτε πόρους από διαφορετικές πηγές και να τους χρησιμοποιείτε με δημιουργικό τρόπο.

Συμμετέχοντες

Είστε ο διοργανωτής ενός μαθήματος γλυπτικής για το κοινό. Έχει κάνει αίτηση συμμετοχής ένα άτομο χωρίς και τα δύο χέρια.

Ενδιαφέρεται πολύ γι' αυτό και γνωρίζει πολύ καλά ότι δύσκολα μπορεί να παρακολουθήσει το πρόγραμμα της τάξης χωρίς τα χέρια του. Παρόλα αυτά, επιθυμεί να συμμετάσχει. Τι θα κάνετε;

Σtereότυπα, προκαταλήψεις και διακρίσεις

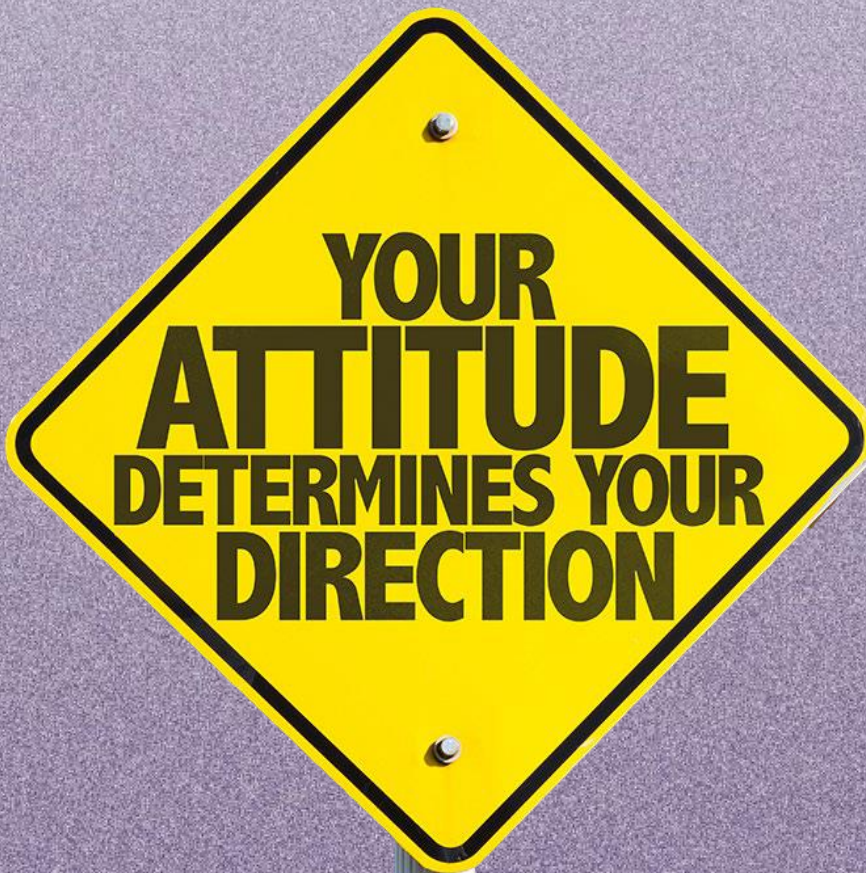
Στάσεις

Οι στάσεις εκφράζουν μόνιμες
αξιολογήσεις ανθρώπων, πραγμάτων ή
ιδεών.

Όταν η στάση καθορίζεται μόνο από τη
γνωστική συνιστώσα, δηλαδή όταν
περιλαμβάνει μόνο την πληροφοριακή
πτυχή, τότε έχουμε να κάνουμε με μια
στερεοτυπική πεποίθηση.

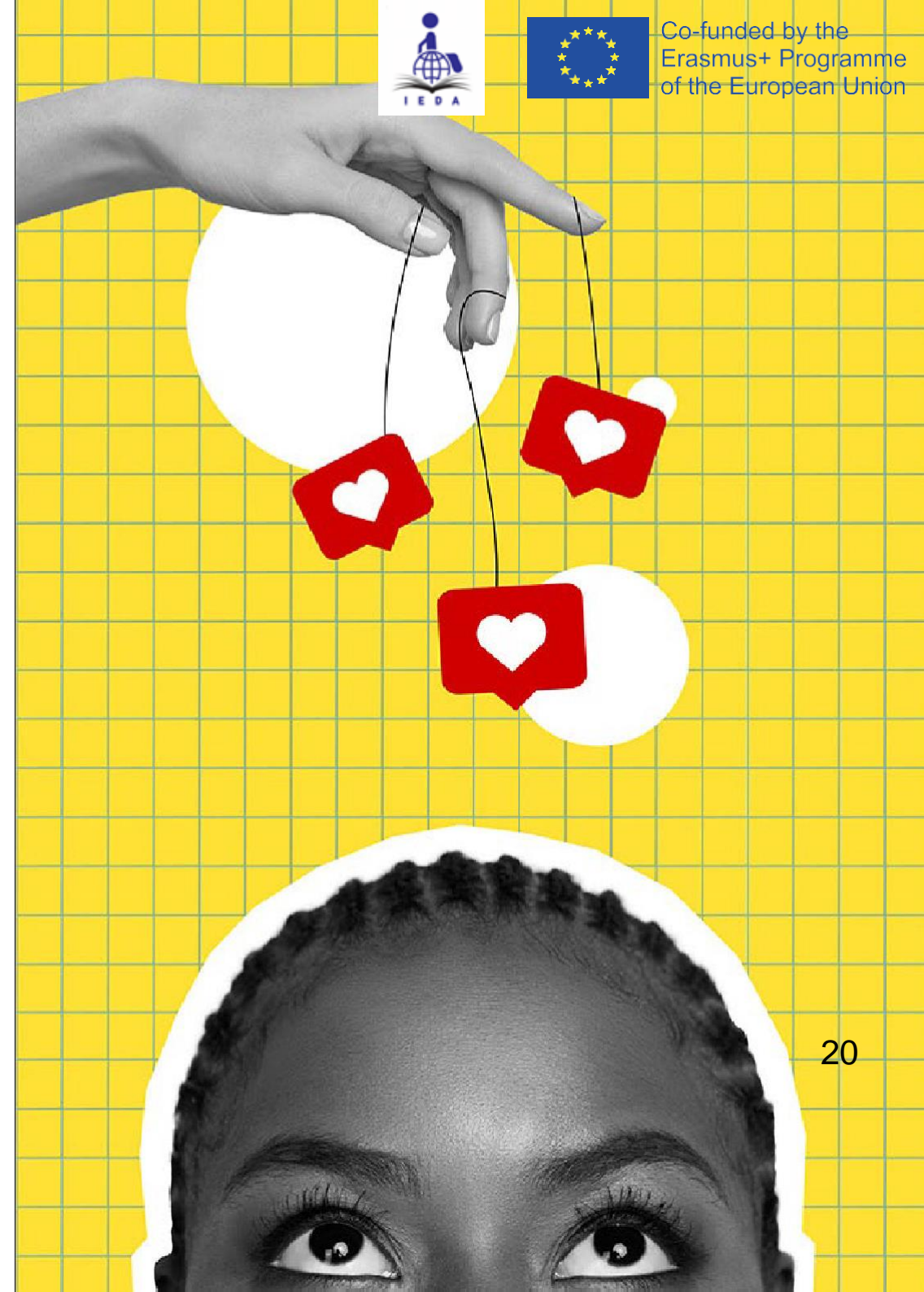
Όταν στο μείγμα (δηλαδή στην
πληροφοριακή πτυχή) προστίθεται και ένα
συναισθηματικό στοιχείο, μιλάμε για ένα
στερεότυπο.

Και τέλος, αν μια στάση έχει ως αποτέλεσμα
μια συμπεριφορά που πηγάζει από μια
συγκεκριμένη πεποίθηση, μιλάμε για
συμπεριφορά που δημιουργεί διακρίσεις.

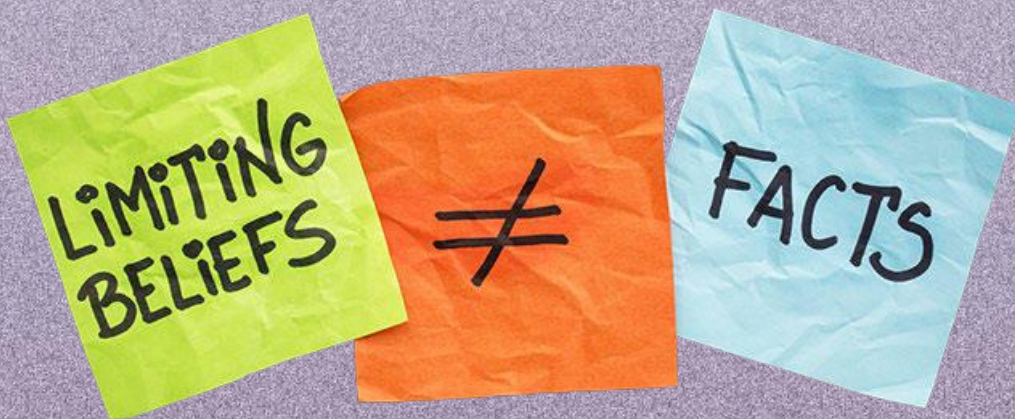

Η φράση "Οι άνθρωποι δεν είναι ουδέτεροι παρατηρητές του κόσμου, αλλά συνεχείς αξιολογητές αυτού που βλέπουν" σημαίνει ότι κάθε άτομο κάνει τις δικές του εκτιμήσεις και κρίσεις και αναπτύσσει μια ξεχωριστή άποψη για τον κόσμο στον οποίο συμμετέχει.

Παράλληλα, η άποψη αυτή συχνά δεν βασίζεται απόλυτα στην πραγματικότητα, αλλά μάλλον σε άλλες, συχνά αναξιόπιστες πηγές πληροφόρησης ή στην έλλειψή της.

Στερεότυπα

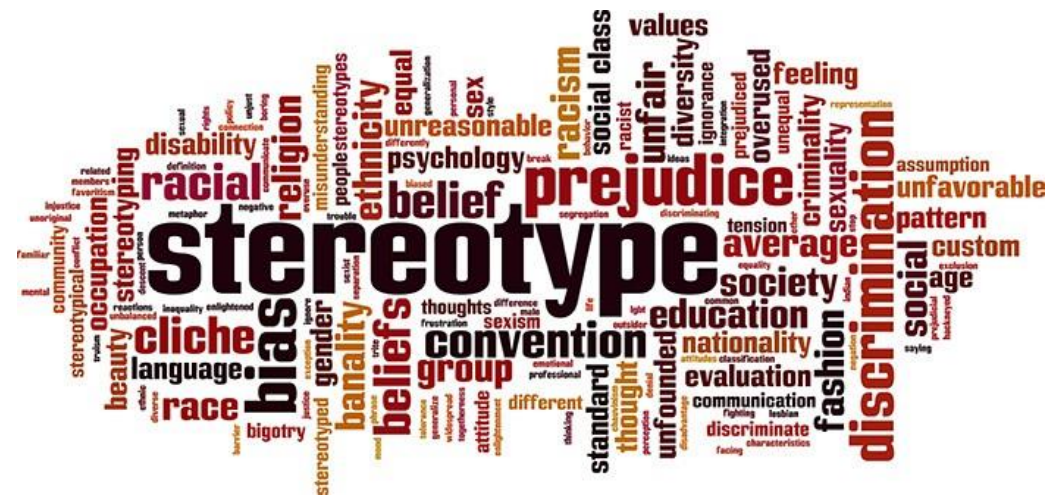
Το στερεότυπο είναι μια γενίκευση που αφορά μια ομάδα ανθρώπων και χρησιμοποιείται για να αποδίδει τα ίδια χαρακτηριστικά σε όλα σχεδόν τα μέλη της ομάδας, ανεξάρτητα από τις όποιες πραγματικές διαφορές μεταξύ των μελών της.

Χρησιμοποιείται για να αποδοθούν τα ίδια χαρακτηριστικά σε ένα άτομο μόνο και μόνο λόγω της ιδέας ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα. Ένας άνθρωπος που τείνει να σκέφτεται σε κατηγορίες χαρακτηρίζεται συχνά ως "γνωστικός τσιγκούνης".

Δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για να αναλύσουμε λεπτομερώς κάθε περίπτωση, αντικείμενο και τον προκειμένου να σχηματίσουμε όσο το δυνατόν ακριβέστερη γνώμη γι' αυτά.

Συνεπώς, τείνουμε να
αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο
χρησιμοποιώντας "νοητικές
συντομεύσεις", δηλαδή να βγάζουμε
συμπεράσματα για ένα άτομο με βάση
μία ομάδα στην οποία ανήκει.

Ποια στερεότυπα για τα άτομα με αναπηρία σας είναι γνωστά;

Προκατάληψη

Η προκατάληψη δηλώνει μια εχθρική ή αρνητική στάση απέναντι στα μέλη μιας αναγνωρίσιμης ομάδας ανθρώπων, η οποία οφείλεται αποκλειστικά στη συμμετοχή τους στην ομάδα αυτή.

Εμπεριέχει μια συναισθηματική πτυχή, δηλαδή ένα αρνητικό συναίσθημα απέναντι σε ένα άτομο μόνο και μόνο λόγω της ιδέας ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα.

Υπάρχουν προκαταλήψεις κατά των ατόμων με αναπηρία;

Εσείς ποια συναισθήματα πιστεύετε ότι εκδηλώνονται απέναντι στα άτομα με αναπηρίες;

Διακρίσεις

Η διάκριση είναι μια συμπεριφορά που αποκλίνει από τη συνήθη λόγω της ιδέας ότι ένα άτομο ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα.

Σε αυτήν την περίπτωση δίνουμε βάρος στην συμπεριφορική πτυχή της όλης στάσης, που γεννιέται από τα στερεότυπα, δηλαδή τις προκαταλήψεις.

Οι θετικές διακρίσεις περιγράφουν μια κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο αποκτά πλεονέκτημα αποκλειστικά και μόνο λόγω του γεγονότος ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα, παρά τα πραγματικά χαρακτηριστικά του.

Το αποτέλεσμα αυτού είναι η
αδυναμία αυτοπραγμάτωσης, επειδή
η πραγμάτωση ενός ατόμου
προκύπτει από την υπαγωγή του σε
μία ομάδα ή κατηγορία αυτό και όχι
από τα χαρακτηριστικά και ιδιότητες
που διαθέτει..

Γνωρίζετε κάποιο άτομο με
αναπηρία που να έχει υποστεί
διακρίσεις λόγω της αναπηρίας του;

Πείτε μας περισσότερα!

Άτομα με αναπηρίες

Τα άτομα με αναπηρία αποτελούν (τη μεγαλύτερη) μειονοτική ομάδα.

"Invalidus" στα λατινικά σημαίνει ανίσχυρος, αδύναμος, ανίκανος. Στα ελληνικά σημαίνει κάποιον που δεν είναι σωματικά ή νοητικά άρτιος. Η ομάδα αυτή αποτελείται από μέλη που μοιράζονται ένα κοινό χαρακτηριστικό - κάποιο μειονέκτημα ή βλάβη - το οποίο είναι αρκετά έντονο ώστε να παρεμποδίζει σημαντικά την καθημερινή τους λειτουργία.

Με βάση την ύπαρξη αυτού του ελλείμματος, τα άτομα με αναπηρία αποτελούν μια ευάλωτη ομάδα.

Δημιουργείται έδαφος πρόσφορο για την ανάπτυξη στερεοτύπων, προκαταλήψεων και την εκδήλωση διακρίσεων.

Διάφοροι όροι και λέξεις χρησιμοποιούνται ή έχουν κατά καιρούς χρησιμοποιηθεί για να περιγράψουν αυτήν την ομάδα ατόμων (σακάτηδες, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα με ειδικές ικανότητες, κ.α.), όμως ο σωστός όρος είναι πλέον επίσημα “άτομο με αναπηρίες”.

Με αυτόν τον τρόπο βάζουμε πρώτα τον άνθρωπο και μόνο μετά αναφερόμαστε στην αναπηρία.

Τα άτομα με αναπηρίες δεν έχουν ειδικές ανάγκες· απλά τις καλύπτουν με διαφορετικό τρόπο, εξ ου και η ακαταλληλότητα του όρου “άτομο με ειδικές ανάγκες”.

**Τι μπορούμε να
κάνουμε για να
μειώσουμε τον
αντίκτυπο των
προκαταλήψεων
και να
περιορίσουμε
τις διακρίσεις;**

- Ευαισθητοποίηση σχετικά με την ύπαρξη στερεοτύπων, προκαταλήψεων και συμπεριφορών που εισάγουν διακρίσεις
- Ενημέρωση για τις συνέπειες αυτών των συμπεριφορών
- Κινητοποίηση για την καταπολέμησή τους
- Αύξηση του ενδιαφέροντος για ένα άτομο (ή μια ομάδα) ΑμεΑ
- Ενημέρωση για κάποια συγκεκριμένη ομάδα ή κατηγορία
- Άμεση επαφή με ένα άτομο που ανήκει σε μια συγκεκριμένη κατηγορία
- Ανάπτυξη ενσυναισθητικής ακρόασης

Συμμετέχοντες

Είναι δείγμα διάκρισης αν σε κάποιο άτομο με αναπηρία ανατεθεί μια εργασία στην οποία είναι φανερό πως δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν πλήρως;

Αυτό είναι κάτι που γίνεται συχνά με καλή πρόθεση, αφού θεωρείται πως αυτό το άτομο δύσκολα θα μπορέσει να βρει εργασία αλλού.

Γιατί είναι λάθος;

Ευρωπαϊκοί κανονισμοί και οδηγίες

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Διεθνή κείμενα

Κάποια βασικά κείμενα από διεθνείς φορείς, σημαντικά για τον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων ΑμεΑ, είναι αυτά που παρουσιάζουμε στη συνέχεια:

- **Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών**
- **Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία**
- **Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**

Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών υιοθετήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1950 και τέθηκε σε ισχύ το 1953. Υποχρεώνει τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης να διασφαλίζουν την προστασία των θεμελιωδών πολιτικών και ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών: Άρθρο 14

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Άρθρο 14 ορίζει ότι "η απόλαυση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που ορίζονται στην παρούσα Σύμβαση εξασφαλίζεται χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεπτοιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, συμμετοχής σε εθνική μειονότητα, περιουσίας, γέννησης ή άλλης κατάστασης".

Το δικαίωμα στην εκπαίδευση, ως μέρος της Σύμβασης, αναφέρεται στο άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, "Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναλαμβάνει σε σχέση με την εκπαίδευση και τη διδασκαλία, το Κράτος οφείλει να σέβεται το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη διδασκαλία αυτή σε συμφωνία με τις δικές τους θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις".

Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 13 Δεκεμβρίου 2006. Αυτό το έγγραφο εστιάζει στην προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες: Άρθρο 2

Το άρθρο 2 της Σύμβασης του ΟΗΕ ασχολείται με το θέμα των διακρίσεων λόγω αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων όλων των μορφών διακρίσεων, καθώς και της άρνησης εύλογων προσαρμογών. Τονίζει επίσης τη σημασία της χρήσης ενός καθολικού σχεδιασμού στο σχεδιασμό προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους ανθρώπους, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, χωρίς την ανάγκη προσαρμογής ή εξειδικευμένου σχεδιασμού.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες: Άρθρο 24

Το άρθρο 24 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες αναφέρεται στο θέμα της εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρίες. Σύμφωνα με αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη πρέπει να διασφαλίζουν τα ακόλουθα:

- Προστασία των ατόμων με αναπηρία και των παιδιών με αναπτυξιακές διαταραχές από τον αποκλεισμό από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα λόγω αναπηρίας ή δυσκολιών

- Πρόσβαση σε ποιοτική και δωρεάν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για άτομα με αναπηρίες, σε ισότιμη βάση με τους άλλους στις κοινότητες στις οποίες ζουν
- Εύλογη προσαρμογή στις ανάγκες του ατόμου
- Επαρκές σύστημα υποστήριξης στο πλαίσιο του γενικού εκπαιδευτικού συστήματος
- Αποτελεσματικά μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξης σε συνθήκες που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική εξέλιξη, με στόχο την πλήρη ένταξη και συμμετοχή

Επικυρώνοντας τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, ο νομοθέτης υποχρεούται να εφαρμόσει τα απαιτούμενα μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης και τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς, την κατάρτιση των επαγγελματιών, την απασχόληση εκπαιδευτικών με αναπηρία και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Η εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς απαιτεί την παροχή κάθε αναγκαίας υποστήριξης, τεχνικής βοήθειας και τη διδασκαλία των δεξιοτήτων που θα διευκολύνουν την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή ως μέλη της κοινότητας.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες: Άρθρο 24, Παράγραφος 3

Το άρθρο 24, παράγραφος 3 της Σύμβασης του ΟΗΕ ορίζει ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες να διδάσκονται δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης, προκειμένου να διευκολύνουν την πλήρη και ίση συμμετοχή τους στην εκπαίδευση και ως μέλη της κοινωνίας.

Για το σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης και:

- Της διευκόλυνσης της εκμάθησης της γραφής Μπράιλ (Braille), εναλλακτικής γραφής, βελτιωμένων και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών δεξιοτήτων επικοινωνίας, προσανατολισμού και κινητικότητας και της διευκόλυνσης της υποστήριξης και παροχής συμβουλών σε συνομηλίκους

- Της διευκόλυνσης της εκμάθησης της νοηματικής γλώσσας και της προαγωγής της γλωσσικής ταυτότητας της κοινότητας των κωφών
- Της διασφάλισης ότι η εκπαίδευση των προσώπων και ιδιαίτερα των παιδιών, που είναι τυφλά, κωφά ή τυφλά και κωφά, διεξάγεται με τις πιο κατάλληλες γλώσσες, τρόπους και μέσα επικοινωνίας για το συγκεκριμένο άτομο και σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη

- Επιπλέον, προκειμένου να συμβάλει στη διασφάλιση της άσκησης αυτού του δικαιώματος, η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου ορίζει ότι “Επιπλέον, προκειμένου να συμβάλει στη διασφάλιση της πραγμάτωσης αυτού του δικαιώματος, η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου ορίζει ότι “τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να προσλαμβάνουν εκπαιδευτικούς, συμπεριλαμβανομένων και των δασκάλων με αναπηρίες, που κατέχουν τα τυπικά προσόντα στη νοηματική γλώσσα και/ή στη Μπράιλ και να εκπαιδεύουν τους επαγγελματίες και το προσωπικό που απασχολούνται σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Μια τέτοια κατάρτιση θα ενσωματώνει ευαισθητοποίηση για την αναπηρία και τη χρήση κατάλληλων βελτιωμένων και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας, εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών, για να υποστηριχθούν τα άτομα με αναπηρίες”.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες: Άρθρο 24, Παράγραφος 5

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η παράγραφος 5 ορίζει ότι “τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη δια βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και σε ίση βάση με τους άλλους. Για το λόγο αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρίες”.

Οδηγία (ΕΥ) 2016/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Οδηγία (ΕΥ) 2016/2102 του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου υιοθετήθηκε στις 26
Οκτωβρίου 2016 στοχεύοντας στην
εξασφάλιση της προσβασιμότητας των
ιστοτόπων και εφαρμογών κινητής
τηλεφωνίας φορέων του δημόσιου τομέα.

Στο πλαίσιο αυτής της Οδηγίας, η
προσβασιμότητα θα πρέπει να νοείται ως
αρχές και τεχνικές που πρέπει να
πληρούνται κατά το σχεδιασμό, την
κατασκευή, τη συντήρηση και την
ενημέρωση των διαδικτυακών τόπων και
των εφαρμογών για φορητές συσκευές,
προκειμένου να καταστούν πιο
προσβάσιμοι στους χρήστες, ιδίως στα
άτομα με αναπηρία.

Η ψηφιακή προσβασιμότητα βασίζεται στις τέσσερις αρχές της προσβασιμότητας, απαιτώντας ότι όλοι οι χρήστες, ανεξάρτητα από τις δυνατότητές τους, είναι σε θέση να κάνουν τα εξής:

- **Αντιλαμβάνονται τις πληροφορίες και τα στοιχεία της διεπαφής χρήστη (αντιληπτικότητα)**
- **Χειρίζονται τη διεπαφή χρήστη (χρηστικότητα)**
- **Κατανοούν τις πληροφορίες και τη λειτουργία της διεπαφής χρήστη (κατανοησιμότητα)**
- **Έχουν πρόσβαση στο περιεχόμενο, ανεξαρτήτως της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται (στιβαρότητα).**

Οι αρχές αυτές της προσβασιμότητας μεταφράζονται σε ελέγξιμα κριτήρια επιτυχίας, όπως αυτά που αποτελούν τη βάση του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549, το οποίο εφαρμόζεται στη δημιουργία δικτυακών τόπων και λύσεων λογισμικού για τις κινητές συσκευές των φορέων του δημόσιου τομέα, την εμφάνισή τους, τον τρόπο πλοήγησης στο περιεχόμενο, τη λειτουργία αναζήτησης και τη δομή τους.

Για εμφάνιση: Νοητικές αναπηρίες

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων
του Ανθρώπου

Φυλή και Ταυτότητα: τι είναι η
Συμπερίληψη;

Μανιφέστο για την Εκπαίδευση
Ενηλίκων στον 21^ο αιώνα: η δύναμη
και χαρά της Μάθησης

Crip Camp: A Disability
Revolution (2020)

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες

Εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και
Αναπηρία: Καλές πρακτικές στην
Ευρώπη

UNESCO:
Τι είναι η συμπερίληψη;

Red Squirrel: Προώθηση της ισότητας,
της διαφορετικότητας και της
συμπερίληψης στην εκπαίδευση
ενηλίκων

CNA Insider: Μέσα από το βλέμμα
των τυφλών: Η Ζωή των Οπτικά
Ανάπηρων | Seeing Is Believing |
Μέρος 1/2